

GEORGE SANDULESCU

A New Noica of Long Ago:

Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

He's been on my book-shelf for more than half a century. I remember having to cut some of the pages of the new plays upon my very first reading...

*

A forgotten man. A fairly good Romanian writer never remembered by anybody. Except by his own brothers and sisters. And by myself.

*

One of the very rare literary personalities revived direct by the Net.

*

Is he worth it ? It's up to you all to judge... He may enrich Romanian literature. Or he may not.

One can never properly judge one's own !

For relatives usually lack the distancing required in order to relate in an objective manner.

*

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, and her family: 12 children – six boys and six girls – all born between 1885 and 1906. One every year: in 1889 two, even: one in January, another in December... The photo was most likely taken in 1906 – when the last was born.

What was he? He was many things: a devoted **Soldier** in the fight against the Nation's Enemy—something quite impossible to find in our days, where the Homeland — *La Patrie* — has etherised into near-total disappearance.

A passionate Member of Parliament — *un député* — fighting the high and mighty—Niculae Iorga, for instance—by the skin of his teeth, for the right cause—I'm sure. What exactly was that 'right cause', you may ask. I reply, 'I haven't the slightest idea'... But for an officer like him—barely back from battle—it is quite, quite inconceivable that he would have stood up so staunchly for the wrong thing.

He must have been far too deeply marked by the Great War.

A meticulous **commentator** of war events from so many angles: the personal and intimate angle of the war-diarist; the highly analytical angle of the consummate war scholar, in *Problemele Comandamentului*. And last, but not quite, from the purely fictional angle—from the highest viewpoint of all—the purely literary one, in his so very economically written dozen or so of short stories, entitled *În Retragere*.

*

What professions did he actually exert? For there is so much circumstantial evidence that he must most certainly have had more than one...

Having studied Law at the University of Bucharest before the First World War, he of course became '**un avocat**', that is, in English terms, both a solicitor and a barrister, wrapped all in one.

I must humbly confess that I do not know absolutely anything about his achievements from my own family. (He had died three years or so before I was born...)

But considering he had been prospering financially—with an elegant villa at Braşov and even a German governess to take care of it (she took care of me too for a whole summer when I was old enough to remember her face and her memorable statements!), he was spoken of with the kind of respect that money almost automatically generated around him.

And then, he wrote. For the newspapers, of course. So he was also a **journalist**. Which newspapers? And what about ?

I have absolutely no idea. For in my later years of adolescence and early youth I was so frantically busy hiding his intellect, his image, his very existence from the over-inquisitive Communist régime that had for half a century enveloped the whole country that no member of the family ever dared touch the subject, not even in the most private circumstances. We had all learned ever so quickly in the late 1940's that mentioning the Past was not only perfectly useless, but could also become extremely dangerous. Especially for the younger generation.

So, the blanket of total silence enveloped the personality of Mihail Vlădescu for the rest of the century.

It was only his private life that was softly whispered around me. With awe. But it was all so very low key, and ever so fragmentary that I could,

barely and with difficulty, piece two and two together for my own secret understanding.

To hide your own relatives in the remotest corners of your heart the whole and entire world seems to understand and be in full agreement with. When your own relatives happen to be evildoers, and downright criminals...

But for the very opposite reason, I never found any beginning of understanding anywhere—absolutely not anywhere. In the whole Western World, except the occasional embarrassed gesture of fairly superficial compassion, and the even more embarrassed shrug of the shoulders, accompanied by the even rarer statement—‘I’m ever so glad that that never happened to us here... neither to me, nor to my family.’

The lack of empathy—genuine and complete empathy—*sautait aux yeux!*

The only form of compassion The Western World had developed for itself was Charity—the charity that Oscar Wilde was so very much against. Even long before he felt it on his own skin (he merely intuited that it would be there in the pipeline for him too in the months before his death).

The worst effect of Communism institutionalised for a solid half century in half Europe remains the irrecoverable **Silence**: the events, and feelings and opinions, that all those who lived them have taken to the grave with them.

So many of them people. So many of them events. So many of them emotions.

As the very last survivor of two large families numbering together more than two dozen, the number of questions I would like to ask the dead members of my mother's and my father's respective families about their past lives is more than infinite. More particularly so, when they include outstanding Philosophers, Academicians, and Parliamentarians.

And that is where Romanian history has a **Black Hole** extending over an interminable half century. How could the darkest Middle Ages be allowed to be 'made possible' right in the midst of Twentieth Century civilization, and right in the heart of the 'most civilized' of all the Five Continents ?

Though having been dead for more than a dozen years **before** the advent of Communism in Romania, the case of Mihail C. Vlădescu remains that of a victim in point. Constructing his biography is a near impossibility. Or an achievement at the level of a super-Doctoral Dissertation. Judging only by the amount of research involved.

For this particular Noica wrote at a time when Noica-the-Philosopher was a mere nine-years-old, and The-Venerable-Monk Noica—the philosopher's son—was about fifteen years away from being born.

Last but not least, there is the mighty literary connection: Cei Trei Crai de la Răsărit—all of them *Crai de Curtea Veche*—were, in fact, four: as the group of three very close friends in the 1930's — NOICA + ELIADE + CIORAN — was over time completed by a fourth, namely by Eugen IONESCU. Or *Ionesco*, for short. The Unique Ionescu. *Membre de l'Académie Française!*

Have there been, I presume to ask, any invisible, imperceptible, unforeseen links to be established with the very Spirit in which this Vlădescu conceived and achieved the Writings assembled together in these five little volumes?

Alexandrina and Constantin Vlădescu's twelve children... on their own.

POST SCRIPTUM. Mihail C. Vlădescu uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care și le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, și atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des și sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre *o moșie Drăculești* pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al orașului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

BIBLIOGRAPHY:

Nicolae Șt. Noica. *Neamul Noica*. Editura Cadmos. 2009. 193 pp.

1. Coperta de la sfârșitul cărții reprezintă pe cei 12 copii Vlădescu; primul dintre ei este chiar Mihail C. Vlădescu, ținând în brațe pe surioara sa cea mai mică. Fotografia a fost făcută probabil în 1906.

2. Familia Vlădescu este prezentată în carte la paginile 49 – 59.

Mihail C. Vlădescu apare acolo în cadrul familiei sale.

ends

GEORGE SANDULESCU

Un Noica proaspăt revenit din trecut:

Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

De mai bine de jumătate de veac el se află ascuns pe undeva pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aduc aminte că, atunci când l-am citit prima oară, a trebuit să tai chiar eu o parte din paginile pieselor, textele lui cele mai recente.

*

Un om dat uitării. Un scriitor român destul de reușit, pe care nimeni nu-l mai ține minte. Afară, doar, de frații și surorile lui. Și de mine.

*

Una din puținele personalități pe care le readuce la viață în mod straniu ceva care se numește INTERNET.

*

Merită, oare? Cititorii vor hotărî... Poate va îmbogăți literatura română. Poate nu.

E atât de greu să-i judeci pe ai tăi!

Când vine vorba de familie, nu avem detașarea necesară pentru a percepe obiectiv lucrurile.

*

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, și familia ei: 12 copii – șase băieți și șase fete – născuți cu toții între 1885 și 1906. Câte unul pe an: iar în 1889 chiar doi în același an: unul în ianuarie, celălalt în decembrie... Fotografie făcută foarte probabil în 1906 – anul ultimului născut.

Ce anume a fost? A fost mai multe: **soldat** credincios luptei împotriva Dușmanului Națiunii – lucru greu de găsit azi, când Patria – *La Patrie* – a dispărut aproape cu totul.

Deputat aprins – *un député* – în luptă cu cei puternici și de rang înalt – Niculae Iorga, de pildă – încrâncenat, pentru o cauză dreaptă – sunt convins. Ce ‘cauză dreaptă’ anume – vă întrebați. Sincer să fiu, nici eu nu știu... Dar, ofițer fiind – abia întors din război – e foarte greu de crezut că ar fi luptat cu atâta îndârjire pentru o cauză nedemnă.

Trebuie că Marele Război l-a marcat profund. Poate prea profund.

Comentator meticulos al evenimentelor de război, din toate unghiurile: acela personal și intim al jurnalului de război; unghiul ascuțit analitic al eruditului desăvârșit în ale războiului, în *Problemele Comandamentului*. Nu în ultimul rând, din perspectivă imaginației – mai presus de toate celelalte – acesta fiind unghiul pur literar, în cele douăsprezece nuvele ale sale, scrise cu mare economie de efecte și intitulate *În retragere*.

*

Care anume au fost profesiile lui? Fiindcă avem atâtea dovezi clare că precis a avut mai mult decât una...

Studiase Dreptul la Universitatea din București înainte de primul război mondial, și prin urmare a devenit ‘avocat’, pledant și nu numai.

Mărturisesc cu părere de rău că nu cunosc direct de la membrii familiei mele nimic despre realizările lui. (A murit cu vreo trei ani înainte de a mă naște eu...)

Având, însă, în vedere că îi mersese bine din punct de vedere financiar – avea o vilă elegantă la Brașov, de care îngrijea o guvernantă nemțoaică (tot ea a avut grijă și de mine o vară întregă atunci când am început să-i pot ține minte chipul și replicile, de-a dreptul memorabile), se vorbea despre el cu acel respect pe care i-l asigurau automat banii.

Pe deasupra, mai și scria. La gazete, desigur. Deci a fost și **gazetar**. La ce gazete? Despre ce anume?

N-am nici cea mai vagă idee. Mi-am petrecut adolescența și tinerețea timpurie străduindu-mă să-i ascund inteligența, imaginea, existența, chiar, de iscoditorul regim comunist care a sugrumat toată țara timp de o jumătate de veac în așa măsură că nici un membru al familiei noastre n-a îndrăznit să atingă măcar subiectul, nici măcar în împrejurările cele mai intime. Cu câțiva ani înainte de 1950 învățaserăm cu toții de la o zi la alta că nu ne servea la nimic să vorbim despre trecut, ba din contră, acest lucru putea să ne facă foarte mult rău. Mai ales tinerei generații.

Prin urmare, **o tăcere absolută a învăluit personalitatea lui Mihail Vlădescu pe tot timpul secolului de după el.**

Auzeam în jur, în șoaptă, doar lucruri legate de viața lui intimă. Aproape că nimeni nu îndrăznea. Totul era spus în mare taină, atât de

fragmentar încât mi-a fost extrem de greu, aproape imposibil, să descifrez eu singur lucrurile, pentru mine măcar.

Oamenii înțeleg și nu au absolut nimic împotriva să-ți ascunzi rudele de ceilalți, în adâncul sufletului tău. Cu condiția ca aceste rude să fi fost răufăcători de vreun fel, sau chiar criminali ...

Pentru motivul opus, n-am auzit pe nimeni să încuviințeze așa ceva – absolut pe nimeni. Nicăieri în apus n-am întâlnit acest lucru, cu excepția rarelor gesturi de compasiune oarecum superficială, când oamenii dau din umeri și, extrem de rar, adăugau – ‘Slavă Domnului că aici așa ceva nu ni s-a întâmplat nouă... nici mie, nici alor mei.’

Lipsa de empatie – de înțelegere autentică și profundă – *sautait aux yeux!*

Unica formă de compasiune la care a ajuns lumea apuseană e Caritatea – care îi displăcea atât de mult lui Oscar Wilde. Chiar înainte s-o simtă pe pielea lui (intuise doar că îl aștepta și avea s-o simtă în lunile de dinaintea morții).

Cea mai cumplită consecință a comunismului instituționalizat vreme de jumătate de veac peste jumătate de Europă rămâne această **Tăcere** de nerecuperat: toate incidentele, trăirile și convingerile îngropate odată cu cei cărora le-au aparținut.

Atâtea personalități... Atâtea incidente... Atâtea emoții... Căzute în ghearele uitării eterne!

Cum sunt cel din urmă supraviețuitor a două familii numeroase, care adunau laolaltă peste două duzini de persoane, numărul de întrebări pe care aş dori să le pun celor ce au pierit deja din familiile mamei și tatălui meu despre viața lor din trecut este nesfârșit de mare. Cu atât mai mult cu cât e vorba de Filozofi, Academicieni, Parlamentari de seamă.

Vorbim aici de o **gaură neagră** – a *Black Hole* – în istoria României, care se întinde peste o jumătate de secol ce parcă nu se mai termina. Cum a fost oare cu putință să i se îngăduie celui mai crunt Ev Mediu să ‘existe’ chiar în miezul civilizației secolului XX, drept în inima celui mai ‘civilizat’ dintre toate cele cinci continente?

Cu toate că a încetat din viață cu mai bine de doisprezece ani **înainte** de instalarea comunismului în România, Mihail Vlădescu, cel care i-a căzut victimă, e un caz emblematic. E aproape cu neputință să-i reconstruim biografia. Numai o cercetare ce ar depăși nivelul unei lucrări doctorale ar putea eventual afla. Efortul de cercetare care s-ar impune ar copleși pe oricine.

Aceasta întrucât acest Noica despre care vorbim a scris într-o vreme când Noica-Filozoful abia dacă avea nouă ani, iar Venerabilul Călugăr Noica – fiul filozofului – n-avea să se nască decât cu vreo cincisprezece ani mai târziu.

Și nu în ultimul rând, să ne gândim la o legătură literară extrem de puternică: Cei Trei Crai de la Răsărit – toți trei ***Crai de Curtea Veche*** – erau de fapt patru: grupul celor trei prieteni extrem de apropiați din anii 1930 – NOICA + ELIADE + CIORAN – a ajuns să includă, peste ani, un al patrulea, pe Eugen IONESCU. Pe scurt, *Ionesco*. Inegalabilul Ionescu. *Membre de l'Académie Française!*

Au avut ei oare afinități nevăzute cu Spiritul în care Vlădescu și-a realizat Scrierile Sale din cele cinci volume alăturate?

(text tradus din limba engleză de LIDIA VIANU)

Copiii Familiei Alexandrina și Constantin Vlădescu – cei doisprezece... fără părinții lor !

POST SCRIPTUM. Mihail C. Vlădescu uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care și le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, și atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des și sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre *o moșie Drăculești* pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al orașului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

BIBLIOGRAPHY:

Nicolae Șt. Noica. *Neamul Noica*. Editura Cadmos. 2009. 193 pp.

1. Coperta de la sfârșitul cărții reprezintă pe cei 12 copii Vlădescu; primul dintre ei este chiar Mihail C. Vlădescu, ținând în brațe pe surioara sa cea mai mică. Fotografia a fost făcută probabil în 1906.

2. Familia Vlădescu este prezentată în carte la paginile 49 – 59.

Mihail C. Vlădescu apare acolo în cadrul familiei sale.

ends

